

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

VOLUME XIX. — LETO XIX.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, (PONDELJEK) JANUARY 27, 1936.

STEVILKA (NUMBER) 22

NASPROTUJOČA POROČILA Z ABE- SINSKE FRONTE

Obe stranki poročata o zmagah. Poročila so edina le v tem, da so bile izgube v bojih ogromne.

Največja in najbolj krvava bitka v afriški vojni se je vršila zadnje dni v gorskih prelazih v severnih Abesinijskih. Ubitih je bilo na tisoče mož, zmago pa si lastijo tako Italijani kot Abesinci.

Iz Addis Abebe se poroča, da so Abesinci obkobil mesto Makale in da sta bili dve fašistični diviziji popolnoma uničeni. Iz Rima pa se poroča, da so Italijani zdrabili abesinsko armado, ki je naskočila severno fronto, in da je bilo v bojih ubitih 5.000 Abesinov in samo 743 Italijanov. Rim tudi poroča o zmagi na južni fronti.

**ZDRAVNIK KLICAN—NASEL
SVOJO ŽENO MRTVO**
West Point, Ga., 26. jan. — Dr. Rance O'Neal je bil danes klican v neko gledališče, kjer je nedavno zbolela neka ženska. Ko pa je prihitel tja, ni mogel storiti drugega kot ugotoviti njeno smrt. Bila je — njegova žena.

Diskusija o SNPJ

Okrog sto oseb se je vdeležilo razprave, ki se je vršila pretečno soboto zvečer v SND, glede vprašanja: "Kaj je narobe z SNPJ?" Govorila sta Matt Petrowich, gl. odbornik SNPJ, in Frank Truden, ki je bil delegat društva "Comrades" na konferenci angleško poslujočih društev SNPJ v Chicagu, ki se je vršila v novembру. Oba govornika sta bila edina v prepričanju, da z SNPJ ni nič narobe, in da so nesoglasja, ki so se pojavila zadnji čas, bolj osebnega kot pa načelnega značaja.

Petrowich je poudarjal, da ako se bo organizacijo vodil v duhu demokracije, enakosti in bratstva, v katerem je bila začeta, se nima bati bodočnosti. Treba pa je takta in tolerance. Le na ta način se bo pridobilo v Ameriki rojeno mladino, ki je v mnogih ozirih drugače orijentirana kot pa je bil rod pionirjev.

Nov grob

V nedeljo popoldne je po dolgi in mučni bolezni umrl Gregor Marmilič, star 54 let in stanuje na 931 E. 140 St. Pokojni je bil doma iz vasi Ziganje pri Novem gradu v Istri. V Ameriki je bival 24 let ter zapušča tukaj soprogo Katarino, v starem kraju po brata Andreja. Bil je član društva "Cleveland" št. 126 S. N. P. J. in samostojnega društva "Slovenija". Pogreb se vrši iz hiše žalosti v sredo ob 1:30 popoldne pod oskrbo Želetovega pogrebnega zavoda. Boditi mu ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

Bitka v cerkvi

SPLIT Jugoslavija 26. jan. — V vaški cerkvi v Srijanu je danes med mašo izbruhnila bitka z noži, v kateri je bil en kmet smrtno zabenjen, okrog 50 oseb pa je bilo ranjenih. Oblasti pravijo, da je prišlo do boja vsled nekega političnega prepira.

Agent v slepariji z pokopaliskimi loti obtožen

Agent je po obtožbi od velike porote sam prišel izpričevat ter je baje odkril vse podrobnosti raketirske igre

DVOJICA OB SOJENA RADI UMORA ŽENE

MINEOLA, N. Y., 26. jan. — Tu sta bila včeraj obsojena na smrt v električnem stolu Mrs. Mary Frances Creighton in Everett C. Applegate, bivši uradnik Ameriške legije, ki sta bila spoznana krimi, da sta zastrupila Applegate-ovo ženo, katera jima je bila na poti. Obtoženca sta pri procesu valila krivdo drug na drugega, akoravno je ženska priznala, da je ona dala strupa Mrs. Applegate, ki je bila zelo debela ženska, tehtajoča 268 funtov. Družina sta skupaj stanovali.

Applegate je pri obravnavi priznal, da je imel spolno razmerje tudi s 16-letno hčerjo Mrs. Creighton, toda je reklo, da je Mrs. Creighton zastrupila njegovo ženo, ker je slednja delala neprimerne opazke glede mladoljetne hčere, ki je priznala intimne odnose z dečki v šoli.

Okrajni pravnik je trdil, da je Mrs. Creighton pomagala Applegate-u pri zastrupljenju, ker se je bala, da je hči vsled razmerja z Applegate-om postala nosna. Applegate pa se je hotel iznenediti žene, je reklo prosekutor, ker je zvedela o njegovem posredovalcu med prodajalcem pokopaliskih lotov in lastniku vložnih knjižic.

Horn je bil v soboto formalno obtožen na kriminalnem sodišču ter pridržan v zapori, ker se nihal prekrbeti varščine v znesku \$15,000, katero je določil sodnik Walther.

KNJIGA PERE HOOVER- JEVO VLADO

NEW YORK, 26. jan. — Teden je izšla knjiga, katero sta napisala prof. William Starr Meyers in Walter Newton, osebni tajnik bivšega predsednika Hooverja, v kateri se skuša dokazati, da je Hoover "rešil" Ameriko in da je Rooseveltova administracija le preprečila še večje okrevanje, ki bi bilo gočno sledilo, ako bi se bilo puščilo republikance na krmilu. Bančni polom je prišel vsled tega, je rečeno v knjigi, ker se je naroda vsled Rooseveltove zmanjševale.

Mož je zgorel

Včeraj zgodaj zjutraj je v hiši na 2100 W. 48 St. izbruhnil požar. Mrs. Mary Margal, stara 48 let, si je resila življenje s skokom skozi zaprto okno v pritičju hiše, kjer so jo našli ognjegasci ter odpeljali v bolnico. Ženska je resno opečena. Njen mož John ji bodisi ni hotel ali mogel slediti ter je našel smrt v plamenih. S tem je v Clevelandu že 12 oseb izgubilo življenje v hišnih požarih izza 1. novembra.

Med tem pa se poroča, da so slični požari v Ohio in sosednjih državah, ki so nastali vsled preveč zakurjenih fornevez, v noči med soboto in nedeljo povzročili smrт 16 oseb.

Serif gre v ječo

V soboto so zvezne oblasti v Clevelandu odvedle v Lewisburg, Pa., bivšega akronskega serifa Ray Pottsa in sedem drugih, ki so bili obsojeni v zapori radi grafta in korupcije v zvezki butlerjevstvom.

Naši državljanji

V ameriško državljanstvo so bili pretekli petek na zvezni sodniji v Clevelandu sprejeti slediči naši ljudje: James Daso, Anton Persolja, Ivan Lebar, Anton Lazar, Julia Marolt, Dražica Perharič, Mike Volarič, Jakob Baraga, Pauline Rausar, John Kuhel, Anton Krizmarčič, Anton Rajič, John Leustik in John Gregus. Vsem naše čestitke!

Eden izmed Scottsboro zamorcev obstrelen

Do strelenja je prišlo, ko je policija obtožence prevažala v drugo ječo. Vršila se bo preiskava.

BIRMINGHAM, Ala., 25. jan. — Eden izmed devetih zamorcev ki sedijo na zatožni klopi v slovitem Scottsboro slučaju, je bil včeraj med vožnjo iz Decaturja v Birminghamu resno obstrelen v glavo, ko je prišlo do spopada med obtožencami in šerifom in njegovimi deputiji. Obstreleni zamorec je Ozie Powell. Šerif J. Street Sandlin, ki je zamorec obstrelen, trdi, da je potegnil orožje šele potem, ko sta Powell in Roy Wright, ki je tudi eden izmed devetih obtožencev, z nožem naskočila deputacija Edgarja Blalocka. Šerifov pomočnik je bil v spopadu ranjen na vratu, toda ko se mu je rano zašilje, je šel domov.

Dogodek je zopet podkurnil plemensko mržnjo, ki spreminja Scottsboro slučaj od vsega začetka. Governer je bil danes postaviti pred bolnišnico, kjer leži obstreleni zamorec, miličarje, ker obstoji nevarnost, da bo druhal vdrl v bolnišnico ter zamorce hincala.

Tretji obtoženec, Clarence Norris, ki se je nahajal v istem avtomobilu, pravi, da je Powell naskočil šerifovega pomočnika šele potem, ko ga je slednji udaril v obraz. Šerif, ki je avtomobil vozil, temu ugovarja, in pravi, da ni bila tekton 10-miljske vožnje izpregovorjena niti beseda. Tukajšnji okrajni pravnik Melvin Hutson je danes izjavil, da bo o spopadu odredil preiskave pred veliko potom.

NEW YORK, 25. jan. — Norman Thomas je danes ožigosal incident v Alabami kot nov dokaz strasti, predsodkov in nesposobnosti, ki karakterizira oblasti države Alabama v ravnanju s Scottsboro obtoženci.

Slovenski Sokol

V nedeljo dne 2. februarja popoldne ob treh stopiju na oder Slovenskega Narodnega Doma, na St. Clair Ave. telovadne vrste "Slovenskega Sokola" v Clevelandu. To je redni zimski nastop, kjer bodo Sokoli in Sokolice predstavljali slovenski javnosti moč duha in telesa, moč, katero more pridobiti človeško telo le potom vzorne discipline in trajne vaje. Danes, ko se med namen toliko in tolkokrat povdaruje vrednost kulturnega udejstvovanja, ko se tukaj in tam naglaša in podčrta, da moramo pristopiti, prisostvovati in pomagati naši mladini na pot kulturnega udejstvovanja, lahko na tem mestu povdaramo in nagnimo, da "Slovenski Sokol" vrši to kulturno delo že dolgo vrsto let, in to s podporo sokolskega denarja in sokolskega mesečnega vplačevanja. Kar Sokol dobri od javnosti, kateri

(Lalje na 2. str.)

Sijajan uspeh

Prireditve Prosvetnega kluba S. N. Doma, ki se je vršila včeraj, je bil sijajan uspeh. Sodelujoča kulturna društva so podala program in dvorana je bila nabitna polna ljudstva.

"Uporni" relifni delavci odslovjeni

Ravnatelj WPA projektov v Cuyahoga okraju Waldo F. Walker, je v soboto odslovil 44 relifnih delavcev, o katerih se trdi, da so povzročili "trubel" pri delu. Med odslovjenimi je tudi ena ženska, ki je bila zaposlena pri šivanju. Walker trdi, da nekateri niso hoteli delati, drugi niso hoteli poslušati ukazov ali pa so hujskali k nemiru, namenoma uničevali material, in v nekaj slučajih da se je tudi delavci napadlo in grozilo s smrtno delovanjem pri relifnih projektih. Med odslovjenimi možmi so bili relifni delavci, ki so bili delu pri vodovodnem rezervarju v Parmi, na mestnem zračoplovskem polju, pri gradnji kanalov na Warner in State Rd., pri gradnji ceste ob jezerski obali, dalje pri gradnji pločnikov v University Heights in pa pri zasipavanju jarkov v Bedfordu.

Okrajna uprava WPA je odredila odslovitev potem, ko je državni ravnatelj WPA, dr. Carl Watson v petek objavil svarilo, da se bo vrglo s plačilne liste vsakega, ki bi povzročil "trubel". V Cuyahoga okraju je zaposlenih pri WPA projektih okrog 41,000 relifnikov.

VLADA POROČA O PADCU BREZPOSEZNOSTI

WASHINGTON, 25. jan. — Delavska tajnica Perkins poroča, da je število brezposelnih pretekli mesec padlo za 323,000, k čemur je največ pri pomogla božična trgovina.

Do vojne pride šele čez 5 let?

NEW YORK, 26. jan. — Odlični ameriški časnikar Frazier Hunt, ki se je pravkar vrnil iz Evrope, je včeraj izjavil, da bo vojna v Evropi izbruhnila šele pet let, to pa vsled tega, ker bo Nemčija vzelito toliko časa, predno bo dovolj močno oborovana, da stopi pred svet ter zahteva "svoj prostor pod solcem." Nobenega dvoma, ni je reklo Hunt, da hoče Nemčija dobiti Ukrajino in da bo začela z vojno proti Rusiji, čim bo vojaško dovolj pripravljen. Hitler upa, da Francija in Anglia pri tem ne bosta delali Nemčiji zaprek, je izjavil Hunt, ker bi bila z oslabljenjem Sovjetske Rusije odvrnjena "komunistična nevarnost" v Evropi.

Poročna dovoljenja

Poročna dovoljenja so dobili: Steve Menyko, 2061 East 79 St., in Frances Gašperac, 1124 East 67 St.; John Kostanšek, 1124 East 68 St., in Anna Markovič, 6912 Peck Ave.; Frank Hribar, 1252 East 60 St., in Mary Frančovič, 1028 East 70 St.

V bolnic

V Mt. Sinai bolnici se nahaja Jennie Virant, 986 E. 67 St. Prisjetljive so vabljenje, da je obiščeo. Nahaja se v Ward G, trejtje nadstropje. Obiskovalne ure so od 3 do 4. ure popoldne, in 7 do 8 ure zvečer.

Naši graduanti

V Euclid Shore High šoli so tudi dni graduirale tri mlade Slovenske in sicer: Josephine Hribar, Mary Mihelich in Angela Ocvirk. Čestitamo!

Za kislino

Ako imate kislino v želodcu, je priporočljivo, da rabite želodčno zdravilo "Tum-Aid", ki se dobija v vseh slovenskih lekarnah.

28-letnica

Danes obhajata 28-letnico poroke Frank in Mary Ivančič, 1000 E. 66 Place. Naše čestitke!

Smith napada Roosevelta radi "socializma"

Dolži ga, da je "izdal" demokratsko stranko ter prelomil vse obljube, podane v demokratski platformi. Pravi, da je ustava zmagala nad "komunizmom."

Smith pa je izjavil, da ni in da ne bo nikdar več kandidiral v noben javni urad.

WASHINGTON, 26. jan. — 1912 Theodore Roosevelt, ko je nastopil proti tedanjemu predsedniku Taftu. Razlika je edino v tem, da Smith ni kandidat, dočim je Theodore Roosevelt organiziral novo stranko ter tem povzročil poraz Tafta. ter zmagal tedanjega demokratskega kandidata Woodrow Wilsona.

Smith je v svojem govoru zlasti udrial po Rooseveltu, ker ni držal obljube, podane v demokratski platformi, da se bo omogočil vladno stroške ter balansiralo državni proračun, temveč je celo povečal izdatke ter naprtil dejeli nove dolgov.

Ob zaključku govoru je Smith, mahajoč z rokami in žugajoč s pestjo, dramatično zakljal:

"Mogoča je samo ena prestolica, Washington ali Moskva. Mogoča je samo ena vladna atmosfera, čisti, sveži zrak svobodne Amerike, ali gnili vzdih komunistične Rusije. Imeti moramo le eno zastavo, zvezdnato zastavo ameriške republike, ali rdečo zastavo Sovjetov. Mogoča je samo ena narodna himna, "The Star Spangled Banner," ali "Internacionala." Mogoč je samo en zmagovalec. Ako zmagamo mi, Če pa ustanova — ampak ne, to je nemogoče! Ustanova ne more biti poražena. Ona je že zmagala, toda novica se ni dosegla gotovih ušes."

Washington, 26. jan. — Kot se je danes zvedelo, je predsednik Roosevelt najbrže poslušal Al Smithov govor po radiu. Z njim je bilo tudi nekaj njegovih intimnih prijateljev in svetovalcev. Mrs. Roosevelt pa je bila v soboto zvečer z doma. Kot znamo, je predsednikova žena pred tedni Smitha povabilna, da se ob prilikl obiska v Washingtonu nastani kot gost v Beli hiši, toda Smith je vabilo zavrnit.

Smrtna kosa

Nanagloma je umrl v petek popoldne James Dolmán, 42 let star. Rojen je bil v vasi Globel, farsa Dražica, odkoder je prišel sem pred svetovno vojno. Bil je kročaj in je bil zaposlen v John Gorinkovi trgovini. Poleg žena zapušča ranjki tudi sestro Mrs. Frances Perme, Tyrone Ave. V starci domovini zapušča očeta, mater, enega brata in tri sestre. Bil je član društva "Slovenec" št. 1 SDZ. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj iz hiše žalosti na 5607 Bradley Ave. Parma, O., v cerkev sv. Vida ob 10. uri pod oskrbo A. Grdina in Sinovi. Najmiru počiva!

Gov. Davey, ki se je te dni mudil v Washingtonu ter ponuj

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV FTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države in Kanadu za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države za 6 mesecev	\$4.00; za celo leto	\$3.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1893

104

KAKO A. D. "REŠUJE" DOMOVINO

Ko je "Ameriška Domovina" z dne 21. januarja napadla odbor, ki si je držal javno protestirati proti političnemu terorju v Jugoslaviji ter apelirati za pomoč njegovih žrtev, je med drugim napisala na naslov onih, ki so omenjeni in podpisali, sledče krilate besede:

"Od časa do časa se pojavljajo med nami razni neodgovorni elementi, ki skušajo našemu narodu vcepljati mržnjo, sovraštvo in zaničevanje do vsega, kar prihaja iz domovine Jugoslavije. Na malenkostnih shodi, na slabo pisanih ali tiskanih letakih, na privatnih sestankih, ob vsaki priliki napadajo vse, kar se gredi v domovini... Kdor čita te izbruh nepoklicanih rdečih elementov, bi mislil, da je bil rojen v Beludžistanu ali v deželi Ašantijev."

Gospodje pri "Ameriški Domovini" so tiči. Obnašajo se natančno tako kot ameriška plutokracija pri Liberty ligi, ki vsakogar, ki se strinja z njihovimi nazori, kaj da so ameriški idealni, enostavno proglašijo za "rdečkarja," "socijalista," "komunist" in "sovražnika" Amerike in njenih ustanov. Pri teh ljudeh je celo predsednik Roosevelt "komunist," ki le čaka primerne prilike, da postane ameriški Stalin ter vrže ameriški narod v boljševiško sužnost. V današnji "Enakopravnosti" lahko čitate podoben izbruh, ki ga je Al Smith naslovil na Roosevelta. Hoover trobi isto vižo že skozi več mesecev. To so ljudje, ki v imenu svobode vtirajo pot fašizmu v Ameriki. Po istem fašističnem receptu bruhha ogenj in žveplo "Ameriška Domovina" na osebe, ki so apelirali za pomoč političnim jetnikom v Jugoslaviji. Razlika je le v toliko, da je A. D. v svoji brezmejni velikodušnosti blagovolila še dodati, da vsi ti "rdeči elementi iz dežele Ašantijev," so, kajpak, "neodgovorni" in "nepoklicani," akoravno je težko razumeti, zakaj se potem čuvajri pri A. D., ki so seveda edini "odgovorni" in "poklicani," da rešujejo vse, karkoli se godi na zemlji ali v nebesih, tako strahovito razburjajo.

Nesrečen slučaj pa je hotel, da je eden izmed teh "neodgovornih in nepoklicanih rdečih elementov" višji cerkevni dostenjanstvenik, načelnik hrvatske katoliške župnije v Clevelandu, monsignor M. G. Domladovac, kateremu ni nadinjavna debatiranja, kakršnemu so vajeni ljudje pri A. D., očividno niti malo prijal in jim je torej poslal krepak odgovor, katerega so morali, radi ali neradi, priobčiti. Zdaj pa poslušajte, kako duhovito se skuša "Ameriška Domovina" izmotati iz neprijetne situacije, potem ko jo je Msgr. Domladovac prijal za ušesa:

"Ko nam je izročil Monsignor Domladovac dotedeni odgovor na naš članek," piše A. D. z dne 24. januarja, "nam je izrecno povedal, da nima niti najmanjšega stika s komunisti in socialisti, in mi smo prepričani, da je to živa resnica."

Ce to kaj sploh pomeni, pomeni edino to, da katoliški prelat, ki si drzne črniti žal besedo proti režimu v Beogradu.

(Dalje v 6. koloni.)

Raznoternosti

Cleveland, O.

Koliko boljše se počutiš, kadar si bolan, ako pripadaš k podpori organizaciji, sem izvedel od članice Josephine Rodica-Walsh. Ona se je nahajala v Emergency bolnišnici, na E. 152 St. Bila je operirana za slepič 1. novembra. Sedaj se pa počuti zopet zdravo in zadovoljno. Zato se obenem zahvaljuje vsem znancem in prijateljem, ki so jo obiskivali za časa njene bolezni, doma in v bolnišnici. Zahvala gre tudi društvu in članom "Cvetični Noble", št. 450 SNPJ za njih obiske. Kar tudi tajniku Frank Tegelj in izplačano podporo. Članica Josephine pravi: Kadars ste zdravi, se pripravite za bolezen in prisotite, ako še niste, k društvu, ki je naše v Noble, Ohio.

Članom društva št. 53 SNPJ. Kot navadno se bo prihodnja sejja vršila drugo nedeljo, 9. februarja v navadnih prostorih. Ker so pri nas vedno važne zadeve, je dobro, da se vdeležujete sej. Anton Novak, član našega društva se nahaja v mestni bolnišnici v wardi 52, pravijo, da se počuti precej boljše. Upamo, da bo kmalu okrevl (to ni oni Anton, ki je pel pri "Jadranu")

Mnogi boste prejeli povabilo, da se vdeležite prihodnje seje socijalističnega kluba št. 49. Tako se je razpravljalo na zadnjih rednih sejih, kako bolj efektivno bi se nastopalo tako da bilo večje število članov. In radi tega upamo, da se Vas bo večje število odzvalo našemu povabilu, ker le v organizacijah je moč, in čim večja toliko več moči in "koraj-

že". Prihodnja seja je v petek 7. februarja, v Čitalnici SDD na 15335 Waterloo, Rd. Pricetek ob 8. uri zvečer. In na svidenje.

Radi odsotnosti predsednika društva "V boj", bo sej vođil podpredsednik Louis Dugar.

Frank Barbič

Spet smo tukaj

Euclid, O.

Pričal je čas prve seje tega leta. Ker že vsakdo ve, da ta seja je precej važnega pomena, prvič bomo videli, kako se bo menjal novi odbor, drugič pa pride več vaših stvari na dnevni red. Bo tudi sprejemanje novih članov, ki so se že zadnji mesec prijavili.

Omenil bi še to, da tisti, ki se že dolgo pripravljajo, da bi radi postal član ali članice Ljubljanskega kluba, naj to storijo sedaj.

Marsikater je odlašal do novega leta, torej novo leto se je pričelo čeprav malo bolj mrzlo. Vi se kar odločite in pridejte v torek dne 28. tega meseca. Morebiti bi lahko dobili vsak po enega člena, pa nas bo takoj lepo število, ki bomo z lahkoto zapeli "Stoji, stoji Ljubljanca" po končani seji. Kakar je vsem znano, smo imeli zadnjih par tednov skupno veselico z klubom "Prijatelji narave" in smo imeli prav lepo vdeležbo, skoraj nepričakovano. Zatorej mišlim, da bomo na tej seji slišali kaj novega.

Torej na svidenje v torek, to je jutri 28. januarja!

France iz Ljubljane

Zanimive vesti iz stare domovine

Tri žrtev pretepa

V mariborsko bolnišnico so pripeljali reševalci kar tri žrtev enega samega pretepa, ki se je odigral v Framu. Sopad med fanti je izbruhnil okrog polnoči. Na mestu sta obležala 34-letni Franc Bračko iz Framu z ranami na glavi, zlomljeno levo roko ter s poškodbami na brhtu, 24-letni Feliks Česnik iz Koprivnika pri Framu, ki je dobil strahovito rano na prsih, tako da je njegovo stanje zelo resno. Poškodovana je bila tudi Bračkova žena Marija, ki je prisla branit moža.

Surovosti po telefonu

Po daljšem premoru se je v Ljubljani zopet pojavila zla bolezen, ki je prijela mnoge nagaivice, da ne rečemo zločince. Najbolj ugledni ljudje so skoraj ob vsaki urri redno klicani na telefon in ko dvignejo slušalko, morajo slišati od neznancev najbolj grobe očitke, zmerjanja in žalitve. Nekemu sta remu ljubljanskemu zdravniku taki brezvestneži telefonirajo skoraj vsak dan dvakrat, trikrat ter mu po telefonu očitajo, da mori ljudi, da je okrutnež, brezvestnež itd. Prav temu zdravniku pa v resnici ne more nihče očitati najmanjše krvide slabih dejani. Dalje je v Ljubljani na primer trgovec, ki mora vsak dan poslušati po telefonu očitke o goljufijah, o zaporinem povelju in podobno. In prav ta trgovec je znan kot eden najbolj solidnih. Kakor vse kaže, je v Ljubljani na delu izsiljevalska toipa, ki se skuša na ta način pripraviti tla za poznejša izsiljevanja, ali za morebitno uničenje obstoja posameznikov. Tudi v Ljubljani bi bila torej potrebna telefonska past za take neznanje žalivce in izsiljevalce. V Belgradu so na avtomatski telefonski postaji podobno just že uveli in

od takrat so anonimni telefonski klici povsem pranehal.

Novi grobovi

V Ljubljani je umrl Walther Hollega pl. Hollegau, poročnik fanti je izbruhnil okrog polnoči.

V ptujski bolnišnici je umrl Jožef Senčar, sluga na tuk. gimnaziji. Pokojnik je bil od prevrata naprej predsednik Združenja vojnih invalidov. Star je bil še 53 let.

V Zalogu pri Cerkjah je v starosti 70 let umrla F. Bohinc, mati uglednega zdravnika v Cerkjah dr. Joža Bohinca.

V Mariboru so umrli: v starosti 58 let upokojeni železničar Jakob Knuplež — V Kremljevi ulici 4 je umrla soproga železničnega nadzornika Helena Šeško. Najbolj ugledni ljudje so skoraj ob vsaki urri redno klicani na telefon in ko dvignejo slušalko, morajo slišati od neznancev najbolj grobe očitke, zmerjanja in žalitve. Nekemu sta remu ljubljanskemu zdravniku taki brezvestneži telefonirajo skoraj vsak dan dvakrat, trikrat ter mu po telefonu očitajo, da mori ljudi, da je okrutnež, brezvestnež itd. Prav temu zdravniku pa v resnici ne more nihče očitati najmanjše krvide slabih dejani. Dalje je v

Ljubljani na primer trgovec, ki mora vsak dan poslušati po telefonu očitke o goljufijah, o zaporinem povelju in podobno. In prav ta trgovec je znan kot eden najbolj solidnih. Kakor vse kaže, je v Ljubljani na delu izsiljevalska toipa, ki se skuša na ta način pripraviti tla za

poznejša izsiljevanja, ali za morebitno uničenje obstoja posameznikov. Tudi v Ljubljani bi bila torej potrebna telefonska past za take neznanje žalivce in izsiljevalce. V Belgradu so na avtomatski telefonski postaji podobno just že uveli in

zlomila levo roko. — V Ribnici je na žagi hlod med delom prisilil 36 letnega delavca Alojzija Bambiča ter mu zmečkal desno nogo.

Poročil se je

Jože Arhar, krojaški mojster v St. Vidu nad Ljubljano, z Ivanovo Kastelic, v Dolu pri Ljubljani.

V Ljubljani umrl

od 20. do 26. decembra 1935. Borota Avgusta, roj. Malitsch, 80 let, vdova polkovnika, Poljanska c. 16. Velikonja Terezija, 86 let, delavka, Vidovanska c. 9. Czechak Teodor, 84 let, poslovodja, Moste, Slapničarjeva ul. 10. Podvornik Roza, 57 let, zasebnica, Ambrožev trg 7. Novohradsky Franja, roj. Jeretina, 68 let, žena strugarja, Vidovanska c. 9. Frese Valentin, 71 let, paznik prisilne delavnice v p. in posebnik, Moste, Zaloška c. 10. Janežič Jakob, 79 let, delavec, Japljeva ul. 2. Terčič Ivan, 36 let, delavec, Dev. Mar. v Polju 98. Kaus Ljudmila, roj. Sovrič, 60 let, vdova sprevodnika drž. žel., Novi trg 4-III. Beguš Ivana, 60 let, zasebnica, Vič 153. Vinšek Franc, 60 let, zasebnik, Židovska ul. 6-I. Smole Ludvik, 79 let, zasebnik, Skrabčeva ul. 4. Novak Franciška, 56 let, posestnica, Cesta v mestni log 58. Žmitek Peter, 61 let, profesor v p. in akad. slikar, Cesta 29. oktobra 2-II. Kirar Ivana, 61 let, svilja, Vidovdanska c. 9. Korobaj Albin, 70 let, užitkarica, Vidovdanska c. 9. Zupančič Josip, 53 let, delavec, brez stalnega bivališča. — V ljubljanski bolnišnici umrl: Žnidar Andrej, 67 let, dnarar, Sp. Bernik pri Kranju, Oblak Avgustin, 68 let, sodnični okrož, sočišča v p. Celovška c. 44. Ilijas Cleveland, ki so bile na površju Marija, 65 let, kuvarica, Sv. Peter, 63 let, mesarski pomočnik, Kobilovska ul. 24. Florjančič A. Žmiga Martin, 18 let. Če ohranimo začetke našega dela, ki so si zaželeli prave telesne vzgoje; in pogledat jih pridejo proti mali vstopnini 35 centov, zakar še lahko plešejo po končani telovadbi.

Mi Slovenci v Clevelandu, ki si pripovedujemo, da smo v sredini Andrej, 67 let, dnarar, Sp. Bernik pri Kranju, Oblak Avgustin, 68 let, sodnični okrož, sočišča v p. Celovška c. 44. Ilijas Cleveland, ki so bile na površju Marija, 65 let, kuvarica, Sv. Peter, 63 let, mesarski pomočnik, Kobilovska ul. 24. Florjančič A. Žmiga Martin, 18 let. Če ohranimo začetke našega dela, ki so si zaželeli prave telesne vzgoje; in pogledat jih pridejo proti mali vstopnini 35 centov, zakar še lahko plešejo po končani telovadbi.

Torej, prihodnja nedelja je Sokolski dan. Vi vsi, ki pridejte pogledat naše Sokole vsak leta po dvakrat, pridejte tudi v nedeljo, 2. februarja — Janoško N. Rogelj, tajnik.

Konrad Ivan in Djonšek Rožalija, Bajc Matija in Šen Franciška, Čižek Karl in Pire Avgustin, Kos Rudolf in Svenšek Stefanija, Stepišnik Stefan in Kolenc Marija, Lepenik Martin in Kovačič Terezija.

Nesreča

Reševalni avto je prepeljal v bolnišnico 31 letnega Rudolfa Pertota, mizarja iz Linhartove ulice 7. Pred njim je v železnični stanbi navabljali zadružni nesrečni mizo, pod katero se je spodtaknil, tako, da je miza pada nanj. Miza je Pertotu razbila ves obraz, zlasti pa čeljusti.

Poročo

Poročila sta se Nikola Mardešič, komandan komande posadice divizije oblasti v Sarajevo v Miju Cerbič, hčerka bivšega trgovca v Sevnici. Poročili so se v Celju: Lovšič Anton, brivec in Marni Marinka, krojačica, oba iz Celja; Željko Marijan, elektromontor na Radej Miru, pos. hči, oba iz Celja; Zlendar Matevž, delavec v Pilih Marija, tov. delevka, oba iz Celja; Knik Ivan, na Kureščku nad Igom, se je tehnični pripravnik v Trbovljah in otvorila nova planinska koča. Beve Ivana, zaseb. uradnica v Do Iga in Škofljice, je vstopila v Cetju. Nova planinska koča

Na zamrzi cesti v Škofji Loki se je ponesrečila delavka tovarne Impex Marija Sokličev. Pa sta jih autombusa zveza, od tam dia je tako nesrečno, da si je porocili so se v Mariboru. so kmečki vozovi na razpolago.

SKRAT

Slovenska Svobodomiselna
Podpora Zveza

USTANOVljena 1908

INKOPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Telefon: — PULLMAN 2865

UPRAVNI ODBOR:

Vatro J. Grilli, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvarich, I. podpredsednik, Bridgeview, Penna.
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Mirko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.

Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POGOVNI ODBOR:

Anton Zalitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauar, 4439 Washington Street, Denver, Colo.

Vincent Fugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wls.

GLAVNI ZDRAVNIK:

Dr. F. J. Arch, 613 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

URADNO GLASILO:

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičče se organizacije, se naj pošlja na naslov tajnika, denar za Zvezbo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede poslovanja upravnega odbiska se naj naslavijo na predsednika nadzornega odbiska, pritožbe sporne vsebine pa na predsednika porotnega odbiska. Stvari tičče se uredništva in upravnosti uradnega glasila, se naj pošlja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOSTI", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

Ferenc Herczeg:

Olga se stara

Pomagaj mi, žalostna boginja, bližini si opazil okrog jamicja jeseni, opevati ono vitko gube.

Nekega solnčnega popoldneva se je zgodilo, da je Olga prav nad celom odkrila tri prste debel snežnobel pramen las. Nenadno je začutila vvod v bližini sreca.

Ura budilka na nočni omariči je medtem mirno z zahrbtno ravnodušnostjo tik takala dalje. Kako jo to mogoče? Kako se more na mah postarat?

Pred leti, ko je bila lepa gospa še mlada, je našla med česanjem večkrat po kakšen bel las med črnimi prameni in se je v njim tedaj v šali rada prebašala. Pozneje, ko so se bel lasje vedno bolj množili, je začutila. Olga upravičenost, postaviti se tej muhavosti prirode po robu z barvo za lase, ki ji je kaj rada pridajala epitetno: "Odslej bom zmerom tako lepa."

Bil je na lastnem pogrebu

Prevel J. M.

Olga je bila že davno omožena, ko so jo v trgovinah še zmerom klicali za gospodčino. Njeni znanci je niso imenovali drugače, kakor malo gospo. Pozneje ji je vse mesto reklo "lepa gospa," potem "zanimiva gospa" in nazadnje "še zmerom lepa gospa." Nevoščljivci pa so odnekaj govorili o njej, da je koketka.

Njen mož je osivel in si je puštil rasti mogočno brado. Njeni nekdanji častilec, tisti suhljati uradniki okrožne uprave in zlikani podporočniki, so postali počasi debeli veliki župani in zadirčni komandantri ali pa celo černi upokojenci. Kadar so starji gospodje videli Olgo na cesti, so se zmerom začudenici obenem očarami obračali za njo. "Nad to gospo čas nima oblast! Se zmerom se lahko kosa z vsem mladim svetom."

Mladi gospodje pa so smehljajo se menili: "Tale ženska je moral biti nekoč lepa..." Njene obleke so bile zmerom po najnovješti modi, njena hoja elastična, skoro poskočna, njen postava vitka in njene oči so se pogosto skoro bliskale od vredne volje.

"Polkovnik, za božje ime, ne izdajte me, kako dolgo se že poznavam!"

"Priznajte vendar enkrat, lepa gospo, koliko let prav za prav štejetete."

"Preveč zahtevate od mene, gospod! Morali bi že vedeti, da žena šteje samo toliko let, kolikor jih umre videti stara."

Ali je mogoče, da postane izslavljene lepote tako brez vsakega prehoda stara žena?

vala od usode preskočena poletja in jesen. Saj nenoživo življenje ni bilo življenje, nego le kakor priprava za pravo življenje. Spomnila se je, da je zmerom upala na nekaj, zmerom čakala nečesa. Kaj je čakala, često sama ni vedela. Morda tisto bajno srečo, ki je bila sanjala o njej že v dekliskem zavodu in ki se ji ni odrekla, celo ob strani hladnega in ravnodušnega sopoga.

Ali pa se je res postarala, nepreklicno postarala? Morda je vse le kruta šala, proti kateri je treba le protestirati ali se to obupno boriti? Zdaj je tudi razumela, zakaj se kar se tiče starosti, tudi drugim ljudem godi tako kakor njej, da namreč nočejo opaziti starosti.

Koketne žene in stara dekleta, ki svoja telesa vpregajojo v steznike in nosijo mladostne klobučke, pod katerimi se smehljajo gubasti obrazzi. Brezobutni samci, ki v družbi z mlečnozobnimi mladeniči v plesnih dvoranah do smrti mučijo svoja stara telesa. Kako smešni so vsi ti ljudje. A kar je najstrašnejše: vsak posameznik zasmehuje ostale, a nobeden ne misli na to, da tudi njega zasmehujejo.

Nekaj neprijetnih spominov na zadnji predpust ji je šinilo skozi spomin. Tisti vetrnjaški mladi ljudje, ki so se v družbi "še zmerom lepe gospe" tako neprisiljeno obnašali, ker so vedeli,

da bo z njimi prijazne raynala, kakor druge mlade ženske... Kako jih je le mogla prenašati, ona, ki je bila zmerom tako ponosna? Zato, da bi bila videti mlađa. In zaskak je hotela obdržati video mladosti? Da bi lahko prenašala tiste mlade ljudi.

Na vrata je nekdo potkal. Bil je njen mož. Olga je odprla. Starce je čisto presenečen pogledal svojo ženo. Videl je, da se z njim zgodila neka velika izprememba, a vedel ni kaj. Napole sed se je z rokami oklenil čistega obrazu lepe matrone in dejal zadovoljen: Kako lepa si danes, stara!"

Olga se je tisto nasmehnila in izpregorovila z vlažnimi očmi: "Odslej bom zmerom tako lepa."

Prevel J. M.

Lyonsko kazensko sodišče je izreklo te dni sodbo v svojevrstnem procesu.

Pred štirimi leti je Francoz Louis Durand sklenil v Alžiru življenjsko zavarovanje za 130.000 fr. Ko je zavarovalna pogodba stopila v veljavno, je stopil Durand v zvezo z arabskim zdravnikom Abulkermom in mu postavil poseben predlog. Abulkermaj naj bi napisal listino, ki bi potrjevala, da je Durand umrl, nato bi si mora zavarovalno delila.

Zdravnik je sprva omahoval, toda Durandova lepa priateljica ga je končno pregorovila za to sleparijo. Neznanec mrtveca, ki so ga našli nekaj dne v Alžiru, so pokopali na Abulkermovo izjavo kot Duranda, dokim si je pravi in živi Durand omislil ponarejeno brado in je veselje volje prisostvoval "svemu" pogrebu.

Šele pred nekoliko meseci so odkrili sleparstvo in so izdali tiralico za obema. Abulkera so aretirali in zaprli. Izjavil je, da je bil sam žrtev prevare. Končno so v Lyonu ujeli tudi Duranda in njegovo priateljico, prvega so obsodili na pet let, drugo na tri leta. Denar, ki so ga našli pri njiju, bo vsaj deloma kril vsoto, za katero je bila oškodovana zavarovalnica.

Ali je mogoče, da postane izslavljene lepote tako brez vsakega prehoda stara žena?

Oglašajte v —
"Enakopravnost"

Društveni KOLEDAR

1936

FEBRUAR

1. februarja, sobota — Plesna veselica društva "France Prešeren" št. 17 SDZ v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

2. februarja, sobota — Veselica društva "Brooklyn Slovenči" št. 53 S.Z. Z. v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.

3. februarja, sobota — Maškeradno veselico priredijo "Skrjančki" v Slovenskem Društvenem Domu na Recher Ave.

22. februarja, sobota — Tinkers Club ples v SDD Waterloo Rd.

22. februarja — Maškeradno veselico priredijo "Skrjančki" v Slovenskem Društvenem Domu na Recher Ave.

23. februarja, sobota — Waterloo Grove in Hippel Guards, veselica in drill v SDD na Waterloo Rd.

23. februarja, nedelja — Predstava dram. društva "Ivan Cankar" v avditoriju SND St. Clair Ave.

25. februarja, pustni torek — Zenski odsek SDD maškerada v obih dvoranah SDD.

26. februarja, sobota — Concordia Mutual club, ples v S. D. D. na Waterloo Rd.

27. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

28. februarja, nedelja — Plesna veselica društva "Delavec" na Zornovi farmi, Bradley Rd.

29. februarja, nedelja — Plesna veselica društva "Cvet" na Zornovi farmi, Bradley Rd.

30. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

31. februarja, nedelja — Plesna veselica društva "Delavec" na Zornovi farmi, Bradley Rd.

32. februarja, nedelja — Plesna veselica društva "Cvet" na Zornovi farmi, Bradley Rd.

33. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

34. februarja, nedelja — Plesna veselica društva "Delavec" na Zornovi farmi, Bradley Rd.

35. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

36. februarja, nedelja — Plesna veselica društva "Delavec" na Zornovi farmi, Bradley Rd.

37. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

38. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

39. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

40. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

41. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

42. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

43. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

44. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

45. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

46. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

47. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

48. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

49. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

50. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

51. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

52. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

53. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

54. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

55. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

56. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

57. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

58. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

59. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

60. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

61. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

62. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

63. februarja, nedelja — Slovenski Socijalistični klub št. 27, in Soc "Zarja", piknik na Močilnikarjevih farmah.

VELIKI TRGOVEC

POVEST

Spisal ENGELBERT GANGL

S slabotnim, komaj slišnim glasom je zaprosila mater: "Mamica, polož me v posteljo! Tako sem trudna in si želim počitka na svoji postelji, na svoji postelji!"

In mamica jo je razpravila in položila v postelj, v njeno posteljico. Pa tudi sama je bila trudna, da je čutila onemoglost v vsakem udu. Po žilah ji je tekla kri burno in vroče, da je karčula udarce v sencih in v prsh. Pa ni legla spati. Sedla je poleg postelje in sklepala roke v moličev. Oče je pomaknil stol v kot, kjer je padala senca svetlinškega senčnika. Janko je sedel Janezu nasproti. In molk je zavladal po sobi. Čuli so se same grgorači dihi Ivankini, vmes se je oglašil vzdih, ki se je izvil starien iz krvavečih src.

Cakali so, da pride smrt... Ta je bila že doli pri večnini vratih in je pritisnila na kljuko.

Ivanka se vzdrami in skloni v postelji: "Mamica, mamica, jaz pa nekam grem..."

Omahnila je zopet nazaj in zaprle oči.

Poslali so po duhovnika.

Kakor izpred oltarjev v hiši Gospodovi, so kipele molitve iz trepičnih src tja v nebeške višave.

Kazalec na majhni uri, stoječ v kotu na mizici, se je pomaknil na polnoč, in srebrni zvonček je odbil s tankim, odmevajočim glasom dvanaest strojno.

Takrat je vstopila smrt v večino in stopala s počasnimi korački po stopnicah v drugo nadstropje. Tiho in neopazeno je prehodila vse sobe ter se ustavila ob Ivankini postelji. Sklonila se je nad njo ter ji, drugim neslišno, zašepetala na uho:

"Daj, ovenela rožica, poslovise! Z menoj moraš!"

Ivanka se vdrami in plane po koncu, kakor da ji je nova moč napolnila žile. Roke vzpone k materi ter ji reče: "Mamica, mamica, jaz pa nekam grem..."

Mati je planila k njej in jo prestregla v naročje.

In smrt je dahnila na Ivankino celo zadnj, lednomrzli poljub, in hčerina glava je omahnila na materine prsi, in Ivanka je izdihnila... v materinem naročju.

Materi se je izvil iz prsij, izduše in srca vzdih, oznanjajoč nezmerno in nepozisno žalost.

Oče pa je dejal: "Zdaj je ugasnilo moje solnce!"

Naslonil se je prijatelju Janku na prsi. A jokati ni mogel...

Kakor bi zaveli mrzli zimski viharji po Zaloktarjevem stanovanju, tako neizrečna puščoba je zavladala tam, ko so odnesli Ivanka na pokopališče ter jo položili v kameniti grob poleg starega očeta.

Mati ni mogla, niti ni smela po zdravnikovem nasvetu za pogrebom. Ostala je doma in Janko ji je bil tolaznik. Jokati ni mogla, a tudi vzdihovati ne. Solze in vzdih so se ji zaprli v srce, ki jo je bolelo, kakor da ga kdo ščiplje s kleščami. Robec je trgala in grizla z zobmi in begala je po sobah...

Verjeti ni mogla, da ji je umrlo edino dete. Mislila je, da so jo ponesli Ivanka kam na izprehod, pa da se skoro vrne z očetom.

Oče se je vrnil, ali Ivanka ni bilo z njim!

"Ali kje je moje dete, kje imam moje dete, moje dete — kje ga imam, Janez?"

In sedaj so se ji odprli studenci solz, in v potokih so se ji

uhorec. In ko je stopila na prag svojega stanovanja pred odhodom na kolodvor, se je ozrla še enkrat po sobi, kakor da se žal vedno poslavljata otdot, kjer ji je zacetela in umrla sreča...

In ko je zapihal brzovlak ter se začel pomikati proti Ljubljani, je navdala Marijo globoka žalost.

Kakor da se za vedno poslovja otdot...

Vlak je drvil dalje s silno hitrostjo.

Z Mario se je vozila otožnost in žalost. Začutila je, kako ji prihaja slabo. Mračilo se ji je pred očmi, in zaspanost, mlačnost se je oprijemala njenih žil, ki so se ji napele in zalile s krvjo.

"Janez," reče mož, "tako eduno slabo mi prihaja!"

"Potrpi, Marija, v jedni ur smo v Ljubljani. Tam se odpriješ in okrepiš."

Ali Marijina slabost je postalna čimbolj večja in neznosnejša.

"Janez, meni je silno slabo!"

"Potrpi, draga moja, saj smo takoj v Ljubljani!"

"Ali meni — je ... slabo ... tako ... do smrti!"

In dvignila se je na sedežu, pa se precej zopet sesedla. Vtreptala je na vsem telesu, iztegnila roke in noge, in glava ji je klečnila na prsi, kakor bi ji bil kdo zlomil tilnik ... Potem je obse dela — mirno in nepremično.

Janez jo je krčevito prejel ter jo začel tresti in klicati: "Marija, Marija!"

Pa zaman!

Uho ji je naslonil na prsi, da bi čul, ali ji srce še utriplja. Pa srce je mirovalo, saj ga je zadela — kap.

XXIV.

Janez je dal prepeljati mrtvo ženo v Trstu.

Njenega pogrebnega izpreveda se je udeležila velikanska množica ljudi. Glas o njej žalosti smrti se je kmalu raznesel po Trstu. Vsi so čutili z Janezom, vti so ga pomilovali, vti so vzdihalili:

"Bog nas varuj takih nesreč!"

Janez je ostal sam, tako čisto sam na tem božjem svetu!

Kakor bi mu bila druga žena, zvesta družica na poti življenja, tako mu je stata vedno ob strani nepopisna žalost. Po dnevi ga je odvračala od vsakdanjega opravlja, po noči mu je jemala pomirjače spanje.

Janez je živel kot izgnanec iz raja, in kakor izgubljenec, ki je zabredel na širokem morju na napačna pota, je taval po zapuščenosti svojega življenja.

Nobena stvar ga ni mogla razvedriti. Zdolo se mu je, kakor da je dokončana naloga njegovega življenja. Ogibal se je družbe in ljudi. Večinoma sam je posedal po svojem stanovanju in si vzbujal spomine na preteklost. Da, najrajsi je posadal v svojem stanovanju! Tam ga je spominjava vsaka stvarca umrle hčere in žene, tam se je tako zamislil, poglobil in uživel v preteklost, da se mu je včasi zdelo, kakor da čuje od sebi znanje, sladke glasove svoje hčere in žene, kakor da čuje, kako sume njih kralja okoli njega po lepih sobah, kako se odpirajo v zapirajo vrata, kako hodita hči in žena iz sobe v sobo, kako mu prihajata bliže in bliže, da se kaj pogovorita z njim ...

Jedini, s katerim je občeval, je bil prijatelj Janko.

Skupaj sta sedela pri obedu in pri večerji ter si krajsala ure s pogovori in razmišljjanji.

Clovek, potopljenu v žalost, se razburui duša, da misli strožje in vztrajnejše o bistvu življenja, o človeški usodi, o lažnivosti sreče in o brezobzirnosti nezgod, o svoji brezmoči, o neskonični malenkosti in neznotnosti svojih ...

Na jedni strani se človek s tem tolaži, na drugi strani pa se še globlje pogreza v žalost.

"Najboljje bi bilo zate," reče Janko Janezu, "da bi odpotoval za nekaj časa iz Trsta."

"Že sam sem mislil na to," odvrne Janez. "Ali sam ne vem, kam se naj obrnem."

"Ce bi šel domov, v Metliko."

"Domov v Metliko," ponovi Janez in pomisli nekoliko časa.

"Ali ne veš, prijatelj, kaj pomeni Metlika zame?"

"Vem, da samo žalost. Pa nekaj ljudi je vendar še tam, ki bi

te občevanje z njimi razvedrilo."

"Ali ljudje niso vse, prijatelj!"

"In tudi sestra imaš tam v bližini. Pa bi bil lahko pri njej."

"Pri sestri Nani?"

"No, da! Sestra je sestra!"

"Ali jo naj žalostim? Ali naj joka z menoj vred?"

"Tolažila te bo!"

"Mene sploh ne more nihče tolažiti! Govori mi, kar hočeš, in kakor hočeš: resnica ostane resnica!"

Janko pripomni, kakor človek, ki ne ve, kaj bi povedal: "Da, da!"

"In to je jedino, kar ostane — resnica namreč. Drugo vse mine slej ali prej. Ali resnica ostane? Čul sem jo že v ljudski šoli, čul sem jo pozneje večkrat, in dales bi prisegel na to: Nič ni varljivšega ko sreča! — Mnogo truda in izkušenj me je stalo, da sem dospel do tega prepiranja. Danes mi ga ne vzame nihče več! To prepiranje mi je vzel veselje do dela, ki mi je bilo vse moje žive dni zvest prijatelj in tolažnik. Clovek je zato, da dela! In čemu je potlej še, če ga več delo ne veseli? Clovek je zato, da dela za druge. In čemu sem potlej še, če nimam nikogar, da bi delal zenj?"

Janez prestane v govoru za nekaj hipov, potem nadaljuje:

"V teh strašnih dneh sem pričakoval, da me bodo umorile mi-

sli, bolne in trudne kakor jetični ljudje. Kako so bile strašne in težke te moje misli! Ce bi mi zmedle pamet, da bi ne mogel ničesar več misliti — to bi bilo najbolje zame. A še bolje bi bilo, ko bi umrl. Toda odločen sem, da izprijem kupo grenke pičače, do dna. Ali je že nisem morda izpel? Ali se mi more še kaj hujšega pripeti? Od hčeri in ne smrti še ni preteklo niti toliko časa, da bi mogel dobro razmisli, ali je res, da mi je umrla, ali je bila njena smrt samo mučna sanja, pa mi je umrla še že na takoj neglo in nepriskovanom, kakor da bi hipoma zavela v soča s popa v upihnila luč, gorečo na mizi."

"Gorečo na mizi," ponovi Janko.

"Resnično, ni mogoče, da bi me zadelo še večja nesreča sedaj, ko so pretrgane vezi, ki so me pripeljale na življenje! In to poven prijatelj! . . ."

In glas mu je vzrastel v krepkem, odločenem poudarku:

"... To ti povem, prijatelj, resnično in orkitoščeno, da si želim, da bi vse zapadlo serti in pogubi, kar me še veže na človeško družbo! ... Ali ne razumeš 'enke'?"

"Zeliš si li, da bi šla tudi tvoja trgovina v nič?"

"Da, tudi ta naj bi šla v nič!"

V istem trenutku sta vstala oba izza mize. Molče sta si stala prijatelja nasproti in si gledala v oči.

In Janko vzklikne: "Ali kaj vendar misliš, Janez?"

Janezu so se tresle roke, ki se je z njimi opiral ob mizo. Glas mu je trepetal od razburjenja: "Vse to, kar me obdaja, ta mčemurni blesk, ta navidezna blaginja — vse to naj bi šlo v nič!"

Potem se je sedel na stol in si podprl z roko glavo. Ustnice so se mu gibale, kakor da nekaj govor. S prsti je zdaj pa zdaj segel v lase in z njimi nemirno in naglo švigel po laseh. In ustnice so se mu še vedno gibale, kakor da nekaj govor. Ali čuti ni bilo nobene besedice ...

(Dalje prihodnjič)

PAIN-EXPELLER
U.S. Patent Office
Proti pretegnjenemu krizu
ali okrelim mīšcam
zahtevate svetovno-znan
ANCHOR
PAIN-EXPELLER
za hitro, gotovo pomoč
RUB IT IN

Oglasite v —
"Enakopravnosti"

V blag spomin

Prve obletnice smrti dragega in nepozabnega mi sopoga

Joe Sustarsic

ki je preminul v Clevelandu, dne 27. jan., 1935.

Že leta dni te zemlja krije
in truplo tvoje že trojni
Ohranjen v blag spomin
predrag, soprog in oče ti.

Zaluboči:

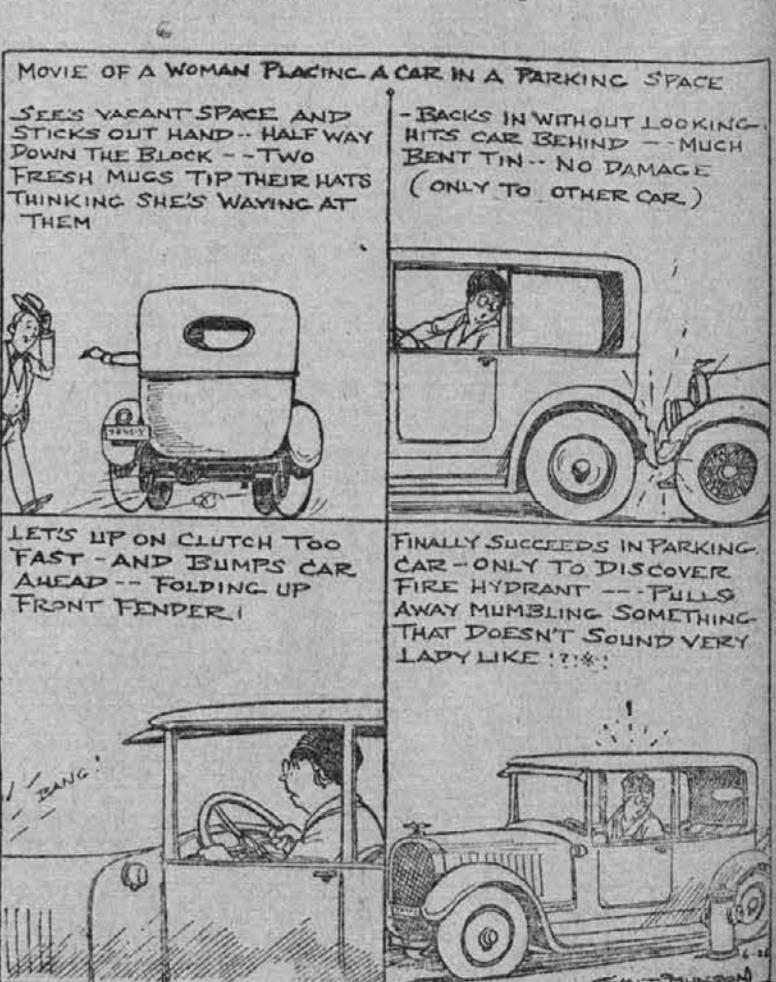
Soprog Mary, otroci, Justine, Joseph,
Edward, Anton, in brat Anton.

27. januarja, 1936—Euclid, Ohio.

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

Miracle Whip Salad Dressing
A NEW KIND OF DRESSING CREATED BY
KRAFT
© 1936 The Quaker Oats Company, Chicago, Ill.
Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

LIFE'S BYWAYS

Grandsons (VNUKI)

KATERO JE SPISAL

Louis Adamic

Avtor 'The Native's Return,' 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'

To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROCILA SPREJEMA

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE. — CLEVELAND, OHIO